

DAGSINS MEINING

Søguligur sigur - sigur
fyri samhaldsfesti

Fyri fyrstu ferð í søguni hjá bretska arbeðara-flokkinum endurvann hann stjórnarvaldið á ein-um parlamentsvalið. Tað merkir, at Tony Blair og flokkur hansara fáa í hvussu er fyra ár afturat at uppbyggja og umskipa bretska samfelagið frá einum djúpt konservativum klassasamfelagið til eitt meiri nútímans vælferðarsamfelag. Hetta vísti valúrslitið, og hetta er tað, sum tann bretski veljarin letur koma fram, tá tosað verður aftur og fram um samfelagsskipanir.

Valúrslitið visir greitt, at tann vanligi bretin vendir sær frá tí konservativu samfelagsskipanini. Ikki bara tann vanligi løntakarin, gamli arbeðara-klassin, men eisini meðalklassin, sum er betri fyri. Og her liggur kjarnin til valsigurin hjá Labour-flokkinum fyri fyra árum síðani. Hann fekk tann avgerandi meðalklassan í sín part, og tann stóri meðalklassin valdi aftur hesuferð Labour, tí hann vil hava eitt samfelag fyri øll.

Men hvørki hesin, ella seinasti stórsigurin hjá Labour, komu av sær sjálvum. Lykilin var ein umskipan í flokkinum. Var tað ikki eydnast teimum meiri miðsøkjandi yngru kreftunum í flokkinum at fáa leiðsluna í flokkinum, hevði hann verið runnin í stein, og havt torført at komið í stjórn aftur. Men tað ótrúliga hendi, at Labour vann ikki bara aftur, men at sigurin er líka so stórur sum seinast, og tað er ein sensatión í sjálvum sær.

Tað er sum afturljóð frá farnum tíðum, tá vit nevna orðið klassasamfelag, men í mangar mátar er Ongland framvegis landið hjá teimum privelegeraðu. Men her ein broyting, og í dag hevur bretski veljarin fyrst og fremst áhuga í at fáa tey dagligu viðurskiftini sum íbúðavirður-skifti, heilsuverk og skúlaskap upp á eitt hægri stíg, so Bretland kann sametast við vælferðar-samfeløgini í Norðurlondum og tey fremstu ídnaðarlondini í Evropa.

Vit hava politisk rák, og ikki skerst burtur, at vit hava havt eitt sosialdemokratiskt rák seinastu árin. Sosialdemokratiskar stjórnir sita í flestu londum í Evropa og í næstan øllum ES. Borgarigu stjórnirnar, sum grundaðu politikk sín á monetaristiska búskaparpolitikkin, kundu ikki nøgta samfelagsliga tørvin hjá tí vanliga borharanum. Gongdin í Evropa og valúrslitið í Bretlandi er aftur eitt boð um, at evropeiskir veljarar sláa mannagrð um ta samhaldsføstu hugsjónina.

Sosialurín

Eg meini tað –

Signar á Brúnni

Nú nýggjur landsstýrismaður í mentamálum er valdur, eru tað mong, ið hava spurt meg, hví eg ikki tók av tilboðnum um at fara í landsstýrið aftur, um orsøkin var hon, at eg ynskti ikki, at nú fráfarini landsstýrismaðurin ikki skuldi gerast tingmaður í mítt stað. Til hetta er at siga, at eg havi ikki fingið tilboðið, soleiðis sum mær varð lovað tann 28. mars ár 2000, tá eg segði meg frá sum landsstýrismann, orsakað av tí nógv umrødda sjónvarpsmálinum.

Tað eru eisini tey, ið spyrja, um eg nú veruliga fekk hetta lyfti, og eg havi nevnt fleiri ferðir. Eg skal enn einaferð taka uppافتur, at tað varð mær lovað, og tað var nógv frammi í fjølmiðlunum tá.

Áhugavert er at lesa ymiskt av tí, ið tá varð sagt av m.ø. tjóðveldismonnum. Høgni Hoydal, formaður Tjóðveldisflokksins, segði við Sosialin:

»Hevur hann ikki gjørt nakað skeivt, so eigur stóðan at vera nullstillað og Signar á Brúnni settur í landsstýrisstarvið.«

Beint eftir at eg var farin úr landsstýrinum, var flokstring Tjóðveldisflokksins hildið í Vágum, og sum væntandi var, varð hetta ólukkumál umrøtt. Serliga áhugavert er at lesa tað, ið táverandi formaður í aðalstjórn floksins, vegna aðalstjórnina, Óli Holm, hevði

at siga. Skal bert taka brot úr frágreiðingini:

»Tá so eitt mál av so prinsipiellum karakteri sum sjónvarpsmálið kemur í ljósmála, har ivi verður sáddur um embætisførluna hjá landsstýrismanni okkara í Undirvísingar- og Mentamálum, er umráðandi, at ting- og landsstýrismanningin víðger hetta við tí neyðuga skynsemi og fyriliti. Vit fola okkum sannførd um, at Signar á Brúnni ikki medvitandi hevur borið seg skeivt út. Vit eru eisini fullgreið yvir, at einki vet av sjálvsøkni finnst í avgerðini hjá landsstýrismanninum um at flyta sjónvarpinum pening. Vit kenna til onnur mál, har landsstýrismenn hava verið úti í sera ivasomum avgerðum. Vit eiga hinvegin eisini at hugsa um, at flokkur okkara er slóðari fyri eini gongu, ið setir alt sitt álít á okkum og førleika okkara at veita fullveldinum Føroyar ta neyðugu rættartrygdina og vera tí eisini noyddir at ganga á odda at taka tær neyðugu avleiðingar, tá minsti ivi verður sáddur um brot á rættartrygdina. Signar hevur við ósjálvsøkni avgerð síni skapt stóra virðing millum manna fyri flokkinum eins og sínum egna persóni og vil framyvir standa sum undangongumaðurin, ið vísti neyðugu virðingina fyri lógum og rættartrygðum landsins. Tilíkt skapar virðing, tryggleika og álít á, at vit hava neyðuga førleikan at taka ábyrgd av framtíðarsamfelagi okkara.» (sitat endað)

Kann ikki lata vera við at endurgeva brot úr grein, ið Torbjørn Jacobsen skrivaði um hetta mundið, ið var

eitt aftursvar til Dagfinn Danbjørg, sum ikki heilt er ólíkt tí, ið aðalstjórn floksins bar fram í Vágunum. (Eg endurgevi).

»Tá ið Signar heitti á løgmann um at verða loystur úr starvi, skrivaði hann søgu. Og við hesi avgerðini kemur hann at standa sum ein varði í politisku søguni – til ævigar tíðir. Alt kann tykjust eitt sindur órógvandi í løtuni. Maðurin handlaði ivaleyst út frá vánaligari ráðgeving, og sum ábyrgdarhavari mátti hann leggja kongin.

Tað er eingin ivi um, at søgunnar dómur verður, at Signar á Brúnni var maðurin, sum bjargaði politisku skipanini í Føroyum. Fekk reinførið innaftur í kervið, tetti lekarnar ímillum völdini, manifesteraði eina byrjandi rættartrygd, trimmaði umstingina, styrkti harvið støðuna hjá Føroya Løgtingi og gjørdi tað, at fólkíð fekk álitið aftur, soleiðis at fullveldið av nýggjum fekk vind í seglini sum ein álitisvekjandi framtíð fyri borgarar landsins. Sum tann durkdrivni og skilagóði politikarin, sum ongín hevur kunnað skalað í meira enn fjórðingsöld, skal tað vera løgið, um hann ikki situr sum tingmaður og ráðharri heilt inn í elliár...«

Hetta má væl merkja tað, at tann stóra hetjan, ið tit gjørdur Signar til á vári 2000, má verða uppaftur størri, eftir at verða reinsaður. Hvussu ber tað nú til, at Høgni og Óli leypa frá tí avtalu, ið gjørd varð við landsstýrismannin tann 28. mars ár 2000, væl stuðlaðir av Torbiri??

Hvat verður søgunnar dómur um leiklut teirra í sambandi við setanina av nýggjum landsstýrismanni í mentamálum?

Annað, ið undrar meg er, at tá ið nú talan varð um ein suðuroying, hvussu ber tað so til, at formaður floksins Høgni Hoydal ikki ráðførir seg við umboð floksins á tingi úr Suðuroy, Hergeir Nielsen, ið hevur verið tingmaður í 15 ár, harav nøkur ár sum landsstýrismaður í skúlamálum, áðrenn hann kemur við einum uppskoti?

Somuleiðis eru tað mong, ið spyrja, um eingin kvinna var í uppskoti, nú landsstýrismaður skuldi veljast fyri fjórðu ferð undir hesari samgonguni. Høgni hevði bert tað eina uppskotið, meðan aðrir reistu spurningin um val av kvinnu í nevnda sess. Men tað vann ikki frama.

Eg helt, tað vera rætt at gera hesar viðmerkingar til nevnda val, eftir at hava fingið nógvar fyrispurningar frá fólk.

Eg meini tað!

DAGSINS MEINING

Søguligur sigur - sigur
fyri samhaldsfesti

Fyri fyrstu ferð í søguni hjá bretska arbeðara-flokkinum endurvann hann stjórnarvaldið á ein-um parlamentsvalið. Tað merkir, at Tony Blair og flokkur hansara fáa í hvussu er fyra ár afturat at uppbyggja og umskipa bretska samfelagið frá einum djúpt konservativum klassasamfelagið til eitt meiri nútímans vælferðarsamfelag. Hetta vísti valúrslitið, og hetta er tað, sum tann bretski veljarin letur koma fram, tá tosað verður aftur og fram um samfelagsskipanir.

Valúrslitið visir greitt, at tann vanligi bretin vendir sær frá tí konservativu samfelagsskipanini. Ikki bara tann vanligi løntakarin, gamli arbeðara-klassin, men eisini meðalklassin, sum er betri fyri. Og her liggur kjarnin til valsigurin hjá Labour-flokkinum fyri fyra árum síðani. Hann fekk tann avgerandi meðalklassan í sín part, og tann stóri meðalklassin valdi aftur hesuferð Labour, tí hann vil hava eitt samfelag fyri øll.

Men hvørki hesin, ella seinasti stórsigurin hjá Labour, komu av sær sjálvum. Lykilin var ein umskipan í flokkinum. Var tað ikki eydnast teimum meiri miðsøkjandi yngru kreftunum í flokkinum at fáa leiðsluna í flokkinum, hevði hann verið runnin í stein, og havt torført at komið í stjórn aftur. Men tað ótrúliga hendi, at Labour vann ikki bara aftur, men at sigurin er líka so stórur sum seinast, og tað er ein sensatión í sjálvum sær.

Tað er sum afturljóð frá farnum tíðum, tá vit nevna orðið klassasamfelag, men í mangar mátar er Ongland framvegis landið hjá teimum privelegeraðu. Men her ein broyting, og í dag hevur bretski veljarin fyrst og fremst áhuga í at fáa tey dagligu viðurskiftini sum íbúðavirður-skifti, heilsuverk og skúlaskap upp á eitt hægri stíg, so Bretland kann sametast við vælferðarsamfeløgini í Norðurlondum og tey fremstu ídnaðarlondini í Evropa.

Vit hava politisk rák, og ikki skerst burtur, at vit hava havt eitt sosialdemokratiskt rák seinastu árin. Sosialdemokratiskar stjórnir sita í flestu londum í Evropa og í næstan øllum ES. Borgarigu stjórnirnar, sum grundaðu politikk sín á monetaristiska búskaparpolitikkin, kundu ikki nøgta samfelagsliga tørvin hjá tí vanliga borharanum. Gongdin í Evropa og valúrslitið í Bretlandi er aftur eitt boð um, at evropeiskir veljarar sláa mannagrð um ta samhaldsføstu hugsjónina.

Sosialurín

Eg meini tað –

Signar á Brúnni

Nú nýggjur landsstýrismaður í mentamálum er valdur, eru tað mong, ið hava spurt meg, hví eg ikki tók av tilboðnum um at fara í landsstýrið aftur, um orsøkin var hon, at eg ynskti ikki, at nú fráfarini landsstýrismaðurin ikki skuldi gerast tingmaður í mítt stað. Til hetta er at siga, at eg havi ikki fingið tilboðið, soleiðis sum mær varð lovað tann 28. mars ár 2000, tá eg segði meg frá sum landsstýrismann, orsakað av tí nógv umrødda sjónvarpsmálinum.

Tað eru eisini tey, ið spyrja, um eg nú veruliga fekk hetta lyfti, ið eg havi nevnt fleiri ferðir. Eg skal enn einaferð taka uppافتur, at tað varð mær lovað, og tað var nógv frammi í fjølmiðlunum tá.

Áhugavert er at lesa ymiskt av tí, ið tá varð sagt av m.ø. tjóðveldismonnum. Høgni Hoydal, formaður Tjóðveldisflokksins, segði við Sosialin:

»Hevur hann ikki gjørt nakað skeivt, so eigur stóðan at vera nullstillað og Signar á Brúnni settur í landsstýrisstarvið.«

Beint eftir at eg var farin úr landsstýrinum, var flokstring Tjóðveldisflokksins hildið í Vágum, og sum væntandi var, varð hetta ólukkumál umrøtt. Serliga áhugavert er at lesa tað, ið táverandi formaður í aðalstjórn floksins, vegna aðalstjórnina, Óli Holm, hevði

VIÐMERKINGAR

at siga. Skal bert taka brot úr frágreiðingini:

»Tá so eitt mál av so prinsipiellum karakteri sum sjónvarpsmálið kemur í ljósmála, har ivi verður sáddur um embætisførluna hjá landsstýrismanni okkara í Undirvísingar- og Mentamálum, er umráðandi, at ting- og landsstýrismanningin víðger hetta við tí neyðuga skynsemi og fyriliti. Vit fola okkum sannførd um, at Signar á Brúnni ikki medvitandi hevur borið seg skeivt at. Vit eru eisini fullgreið yvir, at einki vet av sjálvsøkni finnst í avgerðini hjá landsstýrismanninum um at flyta sjónvarpinum pening. Vit kenna til onnur mál, har landsstýrismenn hava verið úti í sera ivasomum avgerðum. Vit eiga hinvegin eisini at hugsa um, at flokkur okkara er slóðari fyri eini gongu, ið setir alt sitt álít á okkum og førleika okkara at veita fullveldinum Føroyar ta neyðugu rættartrygdina og vera tí eisini noyddir at ganga á odda at taka tær neyðugu avleiðingar, tá minsti ivi verður sáddur um brot á rættartrygdina. Signar hevur við ósjálvsøkni avgerð síni skapt stóra virðing millum manna fyri flokkinum eins og sínum egna persóni og vil framyvir standa sum undangongumaðurin, ið vísti neyðugu virðingina fyri lógum og rættartrygðum landsins. Tilíkt skapar virðing, tryggleika og álít á, at vit hava neyðuga førleikan at taka ábyrgd av framtíðarsamfelagi okkara.» (sitat endað)

Kann ikki lata vera við at endurgeva brot úr grein, ið Torbjørn Jacobsen skrivaði um hetta mundið, ið var

eitt aftursvar til Dagfinn Danbjørg, sum ikki heilt er ólíkt tí, ið aðalstjórn floksins bar fram í Vágunum. (Eg endurgevi).

»Tá ið Signar heitti á løgmann um at verða loystur úr starvi, skrivaði hann søgu. Og við hesi avgerðini kemur hann at standa sum ein varði í politisku søguni – til ævigar tíðir. Alt kann tykjust eitt sindur órógvandi í løtuni. Maðurin handlaði ivaleyst út frá vánaligari ráðgeving, og sum ábyrgdarhavari mátti hann leggja kongin.

Tað er eingin ivi um, at søgunnar dómur verður, at Signar á Brúnni var maðurin, sum bjargaði politisku skipanini í Føroyum. Fekk reinførið innaftur í kervið, tetti lekarnar ímillum völdini, manifesteraði eina byrjandi rættartrygd, trimmaði umstingina, styrkti harvið støðuna hjá Føroya Løgtingi og gjørdi tað, at fólkíð fekk álitið aftur, soleiðis at fullveldið av nýggjum fekk vind í seglini sum ein álitisvekjandi framtíð fyri borgarar landsins. Sum tann durkdrivni og skilagóði politikarin, sum ongín hevur kunnað skalað í meira enn fjórðingsöld, skal tað vera løgið, um hann ikki situr sum tingmaður og ráðharri heilt inn í elliár...«

Hetta má væl merkja tað, at tann stóra hetjan, ið tit gjørdur Signar til á vári 2000, má verða uppaftur størri, eftir at verða reinsaður. Hvussu ber tað nú til, at Høgni og Óli leypa frá tí avtalu, ið gjørd varð við landsstýrismannin tann 28. mars ár 2000, væl stuðlaðir av Torbiri??

Hvat verður søgunnar dómur um leiklut teirra í sambandi við setanina av nýggjum landsstýrismanni í mentamálum?

Annað, ið undrar meg er, at tá ið nú talan varð um ein suðuroying, hvussu ber tað so til, at formaður floksins Høgni Hoydal ikki ráðførir seg við umboð floksins á tingi úr Suðuroy, Hergeir Nielsen, ið hevur verið tingmaður í 15 ár, harav nøkur ár sum landsstýrismaður í skúlamálum, áðrenn hann kemur við einum uppskoti?

Somuleiðis eru tað mong, ið spyrja, um eingin kvinna var í uppskoti, nú landsstýrismaður skuldi veljast fyri fjórðu ferð undir hesari samgonguni. Høgni hevði bert tað eina uppskotið, meðan aðrir reistu spurningin um val av kvinnu í nevnda sess. Men tað vann ikki frama.

Eg helt, tað vera rætt at gera hesar viðmerkingar til nevnda val, eftir at hava fingið nógvar fyrispurningar frá fólk.

Eg meini tað!

Sosialurín

Sosialurín

Stovnaður: 1927

Ábyrgdarblaðstjóri:

Jan Müller jan@sosialurín.fo

Blaðstjóri:

Eiríkur Lindenskov eirukr@sosialurín.fo

Tíðindaleiðari:

Jústinus Eidesgaard justinus@sosialurín.fo

Marknaðardeild:

Jonhard Hammer jonhard@sosialurín.fo

Marjun Dalsgaard marjun@sosialurín.fo

Gudny Langgaard gudny@sosialurín.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurín.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurín.fo

John Johannessen john@sosialurín.fo

Edvard Joensen edvard@sosialurín.fo

Turið Kjølbro turid@sosialurín.fo

Stefan í Skorini stefan@sosialurín.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurín.fo

Myndamen:

Jens Kristian Vang jensk@sosialurín.fo

Álvur Haraldsen alvur@sosialurín.fo

Postboks 76, 110 Tórshavn

Postsmoga 231

Nólsoy Pálsgrøta 1

700 Klaksvík

tel. 458686 fax 458687

e-post: klaksvik@sosialurín.fo

Útgevni/uppseting:

Sp/f Sosialurín

Prent: Prentmiðstaðin

Avgreiðsla:

Mán.-frí. 8-16

Argjavegur 26,

Tel. 311820, Fax 314720

Postadressa:

Postboks 76, 110 Tórshavn

E-mail:

post@sosialurín.fo

lysing@sosialurín.fo

lysingartorg@sosialurín.fo

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 14⁰⁰

Lýsingar

Freistir:

Tekstlýsingar Størrí lýsingar Lýsingartorgið Heilsanir

Týsdagsblaðið Mán.kl. 10 Frí. kl. 15 Frí. kl. 12 Frí. kl. 12

Mikudagsblaðið Týs. kl. 10 Mán. kl. 15 Mán. kl. 12 Mán. kl. 12

Hósdagsblaðið Mik. kl. 10 Týs. kl. 15 Týs. kl. 12 Týs. kl. 12

Fríggjadagsblaðið Hós. kl. 10 Mik. kl. 15 Mik. kl. 12 Mik. kl. 12

Leygardagsblaðið Frí. kl. 10 Hós. kl. 15 Hós. kl. 12 Hós. kl. 12

Størrí lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og

áðrenn ásettut freistir.

Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:

Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á

einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.